



Handläggare: Josefin Johansson
Telefon: 08-508 05 072

Dnr 600-204-2009

Sammanträde 21 april 2009

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Omvandling av kollektivboendena Cameliagården och Aklejan från servicehus till gruppboende för personer med psykiska funktionshinder.

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden hemställer hos Kommunstyrelsen att besluta om att avveckla 20 servicehuslägenheter på Hässelgården, kallade Cameliagården och Aklejan.
2. Stadsdelsnämnden beslutar att omvandla enheterna kallade Cameliagården och Aklejan till gruppboende med inriktning profilboende för personer med psykiska funktionshinder.

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Annica Dominus
avdelningschef

Sammanfattning

Kollektivboendeenheterna Cameliagården och Aklejan ligger inom Hässelgårdens vård- och omsorgsboende och riktar sig till personer med psykiska funktionshinder. Enheterna drivs i servicehusform vilket innebär att utföraren får ersättning enligt ett ersättningssystem i 18 nivåer som baseras på antal beviljade hemtjänsttimmar. Nuvarande driftsform innebär även att de boende måste ansöka om alla insatser de anser att de behöver. En omvandling till gruppboende för personer med psykiska funktionshinder skulle innebära en ökad kvalitet av vården och omsorgen för de boende och även en bättre ekonomi för både de boende och utföraren.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för äldreomsorg.

Ärendet har behandlats i samverkansgrupp den 9 april 2009.

Ärendet har behandlats i lokala pensionärsrådet den 14 april 2009.

Förvaltningen har, den 30 mars 2009, haft en dialog med Äldreförvaltningen och handläggare i stadens genomförandegrupp om omvandling av Cameliagården och Aklejan

Bakgrund

Kollektivboendeenheterna Cameliagården och Aklejan ligger inom Hässelgårdens vård- och omsorgsboende och är placerade på varsitt våningsplan med tio boende vardera. Samtliga boende har egna lägenheter med hygienutrymme och kök.

Aklejan startade sin verksamhet 1993 i lokaler inom Beckomberga sjukhusområde som "ålderdomshemslignande boende för personer med särskilda behov" och Cameliagården startade 1995, också i lokaler inom Beckomberga sjukhusområde. Samtliga boende har långvariga psykiska funktionshinder.

Tidigare var enheterna anslagsfinansierade. Efter förflyttningen till Hässelgårdens vård- och omsorgsboende rubriceras verksamheten som servicehus och ersätts enligt nivåersättning, 18 nivåer. Systemet innebär att den boende ska ansöka om alla insatser som han eller hon är i behov av, som städning, inköp, dusch, personlig omvårdnad etcetera. De boende betalar hyra, hemtjänstavgift enligt gällande taxa och ska själva stå för alla matinköp.

Alla boende på Cameliagården och Aklejan har en psykiatrisk diagnos, flera har dessutom somatiska problem. Alla är över 65 år.

På Hässelgården finns även en enhet, kallad Margittahemmet, som också har inriktningen psykiska funktionshinder. Denna enhet drivs i gruppboendeform där utföraren får fast ersättning för varje boende och där den enskilde betalar hyra samt mat- och omsorgsavgift enligt fastställd taxa för vård- och omsorgsboende.

Margittahemmet, Cameliagården och Aklejan riktar sig alla till samma målgrupp och de boende har samma "vårdtyngd".

Förvaltningens synpunkter

Cameliagården och Aklejan i nuvarande form

Förvaltningen anser att nuvarande driftsform inte ger optimala förutsättningar för att ge de boende en god vård och omsorg. Driftsformen ger också ett begränsat utrymme för kvalitetshöjande arbete.

I servicehus ansöker den enskilde om hjälp med specifika insatser, vilket fungerar bra för de flesta äldre, men för gruppen med psykiska funktionshinder kan

behoven av vård och omsorg variera kraftigt från dag till dag. Det är därför oerhört svårt att göra en biståndsbedömning som överensstämmer med den enskildes behov och som ger utföraren möjlighet att vara flexibel och anpassa verksamheten efter de boendes bättre och sämre perioder. Många av de boende är beroende av stödjande samtal vilket inte heller på ett rimligt sätt kan biståndsbedömas.

Kosten är också ett område där kvaliteten skulle kunna höjas för de boende om verksamheten istället drivs i gruppboendeform. Måltiderna skulle kunna utvecklas till en gemensam aktivitet för de boende på ett sätt som inte är möjligt idag. Det skulle även vara ekonomiskt mer fördelaktigt för de boende. I nuvarande driftsform får den enskilde själv planera och bekosta inköp av mat till dagens alla mål, precis som i ordinärt boende eller på servicehus. De boende har i många fall knappa ekonomiska resurser och prioriterar inte alltid att lägga sina pengar på mat vilket påverkar den näringsmässiga kvaliteten på mathållningen. I vård- och omsorgsboenden med heldygnsoomsorg är det utföraren som står för alla måltider och den enskilde betalar en inkomstprövad avgift på maximalt 2614 kr per månad (2009) för mat.

I nuvarande driftsform får utföraren ersättning enligt ett ersättningssystem i 18 nivåer som baseras på antal beviljade hemtjänsttimmar. Med en fast ersättning per boende skulle utföraren ha större möjligheter till en jämnare fördelning av personal under dygnet vilket skulle höja kvaliteten för de boende.

Omvandling av Cameliagården och Aklejan

Med hänsyn till att Cameliagården och Aklejan riktar sig till personer med psykiska funktionshinder bör verksamheterna omvandlas till gruppboende med heldygnsoomsorg och klassificeras som ett profilboende. Till profilboenden räknas boenden som riktar sig till specifika diagnoser eller har specialkompetens inom ett område. Profilboenden ingår inte i valfritetssystemet och ersätts därför inte enligt samma ersättningssystem. Profilboenden har fast ersättning för varje boende och för Cameliagården och Aklejan kommer ersättningen att uppgå till 1649 kr/dygn internt inom stadsdelen och 1751 kr/dygn vid externa köp i enlighet med förslaget som lämnades i verksamhetsplanen för 2009. Förändringen är medräknad i budgeten för 2009.

För de boende på Cameliagården och Aklejan innebär en omvandling till gruppboende att de kommer att få besök av en biståndshandläggare som ger information om omvandlingen samt omprövar deras beslut om servicehuslägenhet. Alla boende är i behov av heldygnsoomsorg och en omvandling till gruppboende skulle i sig inte innebära att någon av de boende måste flytta. En omvandling till gruppboende innebär också en reglering av lägenheternas hyror så att de motsvarar hyrorna för gruppboende. Detta innebär att hyran för de boende blir något högre än vad den är idag. En höjning av hyran innebär för de boende, som är berättigade, även höjt bostadstillägg. Äldreomsorgen tar även hänsyn till de boendes ökade utgifter vid beräkning av avgift för omsorg och mat i särskilt boende. De boende ska, efter att de betalat sin hyra samt avgifterna för omsorg och mat, ha kvar 3064



kronor. Uppnås inte detta minimibelopp sätter äldreomsorgen ner avgiften för omsorg och mat.

Förutsatt att Kommunstyrelsen fattar beslut om avveckling av servicehuslägenheterna innan sommaren så bör omvandlingen till profilboende kunna vara klar till den 1 september 2009.

- - - - -